

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/33/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616200964
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616200964.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého V. W., nar. X. X. XXXX, a U. W., nar. XX. X. XXXX, obidve deti bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov H. W., nar. X. X. XXXX, bytom v J. Q., V. XXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, a P.U. W., nar. XX. X. XXXX, bytom X. XXX, okres J. Q., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 8. 2. 2016 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený návrh otca maloletých detí na zníženie výživného zo sumy 100,- eur mesačne na 27,13 eur mesačne na každé z maloletých detí, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred do rúk matky maloletých, z dôvodu, že zamestnávateľ H. H. W., W. W. Y. R.. s ním ku dňu 28. februára 2015 rozviazal pracovný pomer v zmysle § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe. Odo dňa 18. 4. 2015 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, bez nároku na dávku v nezamestnanosti. Dňa 1. 6. 2016 mu bolo vydané i potvrdenie, že nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi.

Na pojednávaní otec uviedol, že deťom platil výživné, navštevuje ich, a keď mali confirmáciu, dal im po 100,- eur. Chodieval s nimi napr. na pizzu, naposledy bol pred tromi mesiacmi. Poukázal na to, že matka prerobila byt, on v súčasnosti nemá z čoho platiť výživné, chodieval len na brigády do hory, na stromčeky. Keď je dobrý čas, zarobí 70 - 80,- eur mesačne, z toho čistú mzdu 32,27 eur mesačne dostáva na základe dohody o vykonaní práce so spoločnosťou V.. Požiadal o vrátenie vodičského preukazu, pretože sa osvedčil v podmienke. Vodičský preukaz mu zobrali, keď nafúkal asi pred 3,5 rokmi. Stále je evidovaný na úrade práce. Koncom mája mal ísť pracovať na hrad v Liptovskom Hrádku, kde mal robiť pomocného robotníka. Dali mu už doklady na podpísanie pracovnej zmluvy, ale lekárka mu nedala potvrdenie, že je schopný vykonávať výškové práce, lebo sa mu točí hlava, tak u tohto zamestnávateľa nepracoval ani jeden celý deň, rozviazali s ním pracovný pomer. Býva v rodinnom dome so svojou matkou, je čiastočný spoluvlastník domu. Keď má peniaze, matke niečím prispeje na domácnosť. Chodí aspoň na drevo. Žije z brigád a niekedy chodí niekomu dačo pomôcť. Za to dostane buď jedlo, alebo si idú niečo vypiť, alebo dostane niekedy 10,- eur. Na týchto brigádach môže zarobiť mesačne asi 20,- eur. Jeho matka poberá starobný dôchodok okolo 300,- eur. Okrem vyplatenia z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov si zobral z domu starú chladničku a starú sedáciu súpravu. Z výplatku deťom platil výživné. Teraz v hore nemá robotu, stromky sa už vysadili, ďalšia takáto práca bude na jeseň. Uchádzal sa aj o prácu na vysokozdvížnom vozíku, ale čaká na to, keď mu vrátia vodičský preukaz. Ako 52-ročnému

mu povedia, že je neperspektívny. Robil jeden deň v Eltecu, avšak nevidel na malé šróbočky. Okuliare nenosí, nebol si dať predpísať okuliare, lebo na diaľku vidí dobre. Po tom, ako mu bol odňatý vodičský preukaz kvôli alkoholu, bol aj u psychologičky, a tá napísala, že nie je závislý na alkohole. Od 18. 9. do 26. 9. 2014 robil pre Poľnohospodárske družstvo Y., tam ho však prepustili, pracovný pomer mal uzavretý na dohodu a prijali tam ľudí z Y., preto o prácu prišiel aj s druhým kolegom.

Matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí. Jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od decembra 2015 do mája 2016 predstavuje sumu 712,97 eur, súčasťou príjmu je odmena za členstvo v kontrolnej komisii RD v V. v sume 34,- eur v hrubom mesačne. Okrem toho poberá rodinné prídavky na deti v sume 47,04 eur, daňový bonus na deti v sume 42,82 eur. Otec jej prispieva na výživné len 50,- eur mesačne. Jej pravidelné mesačné výdavky sú za nájom bytu 100,14 eur, za SIPO, elektrinu 31,- eur, koncesionársky poplatok 4,64 eur, poisťky deťom 29,96 eur Pavlovi a 30,32 eur Anne. Na stavebné sporenie ukladá deťom 20,- eur mesačne. Doučovanie syna V. ju stojí 32,- eur mesačne, dcéry U. 32,- eur mesačne. Cestovné pre V. stojí 25,- eur mesačne, cestovné U. stojí 8,- eur mesačne, jej cestovné stojí 42,- eur mesačne. Stravné pre U. v základnej škole predstavuje položku 22,62 eur, stravné lístky pre V. stoja 25,- eur, jej stravné lístky stoja 20,- eur mesačne. Za nákupy pre rodinu, v ktorých sú zahrnuté potraviny a drogeria, platí okolo 300,- eur. Za obuv a ošatenie pre ňu i pre deti dáva 50,- eur mesačne. V Slovenskej sporiteľni spláca úver v sume 34,73 eur mesačne. Brala si ho na zariadenie bytu a čiastočne na auto, ktoré sa však pokazilo, nové sa už nekúpilo, tak časť z toho vrátila a zvyšok sa použil na zariadenie bytu a na bežné výdavky. Za telefóny pre ňu a syna V. platí 21,40 eur mesačne. Za kredit na telefón pre U. platí 7,- eur štvrťročne. Pravidelné polročné platby sú 55,- eur za internetovú prípojku, 28,- eur ju stála tanečná na prvý polrok pre U., za druhý polrok tanečnej zaplatila 42,- eur. Pravidelné ročné platby sú poplatok za smeti 67,85 eur, daň z nehnuteľnosti 12,42 eur, výtvarný krúžok U. stojí 18,- eur. Nepravidelnými sú výdavky za školské potreby, učebnice, školské akcie, výlety, exkurzie, narodeniny, meniny. Otec platí deťom výživné v sume 50,- eur mesačne od októbra 2015. Predtým platil výživné nepravidelne, napr. v auguste nezaplatil nič, v septembri 2015 zaplatil 45,- eur. Otca vyplatila pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov do 7 dní po zavkladovaní dohody o vyporiadaní, v sume 12.000,- eur dňa 25. 4. 2014. Ku vyjadreniu otca o stretávaní sa s deťmi uviedla, že s deťmi bol naposledy na Nový rok, keď ho deti boli navštíviť. Na pizzi bol s deťmi naposledy asi pred rokom. Pokiaľ ide o 100,- eur, ktoré mal dať deťom pri konfirmácii, bolo to v roku 2014, a tie peniaze si dcéra vyprosila, pričom v tom boli aj peniaze na Vianoce 2013, peniaze na narodeniny, meniny. Otec utrpel úrazy hlavy, ktoré si spôsobil tým, že požíva alkohol. Vie, že keď bol hospitalizovaný, VŠZP od neho vymáhala, resp. vymáha náklady za poskytnutie zdravotnej starostlivosti kvôli tomu, že bol pod vplyvom alkoholu. Túto informáciu má od jeho rodiny. Vie, že pri jednej hospitalizácii mu navrhol ošetrojúci lekár protialkoholické liečenie, to však odmietol. Psychologické vyšetrenie, o ktorom hovoril, je z roku 2013 - 2014. Ona má informáciu aj od jeho rodiny, že alkoholické nápoje požíva stále, rodina to s ním chce riešiť, a že berie peniaze i svojej matke. Podľa nej má problém zamestnať sa kvôli alkoholu a myslí si, že lekárka mu kvôli tomu nedala potvrdenie pre zamestnávateľa. Tiež má svedkov, že hrá na automatoch.

Matka navrhla návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka uviedla, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí, a navrhla návrh otca zamietnuť. Otec má kvôli požívaniu alkoholických nápojov problém so zamestnaním.

Právna zástupkyňa matky navrhla návrh otca v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Poukázala na skutočnosť, že na strane otca nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Zmena pomerov nastala skôr na strane maloletých detí, u ktorých sú vzhľadom k ich vyššiemu veku i vyššie výdavky. Otec v čase posledného rozhodovania bol nezamestnaný, napriek tomu bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa zaviazal platiť po 100,- eur mesačne. V uvedenom období sa otec bez vážneho dôvodu vzdal zamestnania, pričom mohol pracovať v spoločnosti Eltec, kde mohol dosahovať príjem. Stále je nezamestnaný. Pokiaľ je zamestnaný, jeho pracovné pomery trvajú veľmi krátku chvíľu, resp. sú skončené v skúšobnej dobe. Právna zástupkyňa matky poukázala i na nezodpovedný prístup otca k práci, keď tento požíva alkohol. Od matky dostal vyplatených 12.000,- eur, teda mal dostatok možností, aby platil výživné, uvedená suma mu mohla doteraz vystačiť na plnenie si vyživovacej povinnosti. Otec je vlastníkom nehnuteľnosti, podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v X., a to rodičovského domu a s tým spojených nehnuteľností.

Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov na č. I. 5 - rozhodnutie SP, na č. I. 6 - potvrdenie ÚPSVaR, na č. I. 7 - oznámenie o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, na č. I. 8 - oznámenie o skončení pracovného pomeru, na č. I. 20 - uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka, na č. I. 21 - 22 lustrácia v evidencii SP, na č. I. 42 - oznámenie zamestnávateľa, na č. I. 43 - oznámenie o zárobku matky, na č. I. 44 - oznámenie ÚPSVaR o zamestnaní otca, na č. I. 45 - oznámenie SP, na č. I. 47 - 48 - správa o prešetrení pomerov v rodine, na č. I. 51 - 82 - listinné doklady preukazujúce výdavky matky, na č. I. 83 - lekárska správa, s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/22/2013, 10P/57/2013.

Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav. Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/22/2013 - 101 zo dňa 13.2. 2014, kedy súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého V. W. a maloletej U. W. sumami po 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 27. 1. 2014. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 5P/22/2013 - 58 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho zo dňa 22. 10. 2013 č. k. 5Cop/86/2013 - 85, rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí a tieto zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. V časti týkajúcej sa určenia výživného odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne bola rozsudkom č. k. 5P/22/2013 - 101 zo dňa 13. 2. 2014 schválená hore uvedená dohoda rodičov o určení výživného. Z odôvodnenia rozsudku o rozvode vyplýva, že hoci zo správy zamestnávateľa otca vyplynula čistá priemerná mesačná mzda vo výške 370,91 eur, samotný otec na pojednávaní uviedol, že príjem zo zamestnania predstavoval mesačne sumu do 500,- eur, navyše navrhovateľkou predložené výpisy z účtu preukazovali aj o niečo vyšší príjem. Súd tiež prihliadol na príjem, ktorý otec získal z brigádnickej činnosti, tak ako sám uviedol na pojednávaní. Z odôvodnenia rozsudku tiež vyplýva, že uvedený príjem otec dosahoval za obdobie júna 2012 až novembra 2012. Zo správy zamestnávateľa B. W. zo dňa 14. 6. 2013 bolo zistené, že otec bol ich zamestnancom v období od 9. 7. 2012 do 30. 11. 2012, kedy bol jeho pracovný pomer ukončený podľa § 60 Zákonníka práce.

Trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. OT/107/2012 zo dňa 28. 11. 2012 bol otec uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a uložený mu bol trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, výkon ktorého bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 3 roky, a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 7 rokov. Zo skutkovej vety uvedeného rozhodnutia vyplýva, že odporca dňa 26. 11. 2012 viedol osobné motorové vozidlo, po dopravnej nehode bol podrobený dychovej skúške, pri ktorej mu bola zistená hodnota 1,30 mg/l alkoholu v dychu, čo v prepočte predstavuje 2,71 ‰ alkoholu v krvi. Pracovný pomer so zamestnávateľom B. W. bol ukončený na základe dohody dňom 30. 11. 2012 bez uvedenia dôvodu.

Z uvedeného, ako aj zo správ ÚPSVaR Liptovský Mikuláš vyplýva, že v čase ostatného rozhodovania o výživnom otec bol nezamestnaný, zaradený bol ako uchádzač o zamestnanie bez poskytovania pomoci v hmotnej núdzi. Žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie podal dňa 11. 6. 2013. Príjem matky v Y. P. v V. za obdobie január až december 2013 predstavoval v priemere sumu 617,97 eur netto.

V súčasnosti je príjem otca, ktorého výšku matka na pojednávaní nespochybňovala, vo výške cca 70 - 80,- eur mesačne. Na základe výpovede účastníkov konania bolo preukázané, že matka vyplatila otcovi titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov dňa 25. 4. 2014 12.000,- eur. Otec je stále evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Príjem matky v súčasnosti dosahuje priemernú výšku 713,47 eur, v čom je zahrnutá i odmena členky kontrolnej komisie v Y. P. B. V.. Matka poberá prídavky na dve deti v sume 47,04 eur mesačne. Daňový bonus na obidve deti pre maloleté deti predstavuje sumu 42,82 eur mesačne. Matka preukázala svoje tvrdenia týkajúce sa výdavkov na bývanie a na starostlivosť o maloleté deti listinnými dôkazmi, s ktorých obsahom sa súd oboznámil.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného pre maloleté deti nie je dôvodný. Od poslednej úpravy výživného uplynuli dva roky. V intenciách ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine súd zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu, ktorá súdu ukladá, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov dotknutých osôb. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by mohla sama o sebe odôvodniť zmenu výšky výživného. Objektívne nespochybnený vývoj životných nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté deti, ktoré sú v období intenzívneho rastu a vývinu, je najmä tou skutočnosťou, ktorá bráni zníženiu rozsahu vyživovacej povinnosti. Maloletý V. W. sa pripravuje na výkon povolania štúdiom na Strednej škole V. a maloletá ukončuje deviaty ročník základnej školy, teda matka má v súvislosti s ich štúdiom, školskými i mimoškolskými aktivitami ďalšie zvýšené výdavky, navyše matka má zvýšené výdavky i v súvislosti so stomatologickou starostlivosťou o maloletých.

Od posledného rozhodovania o výživnom sa nezmenili osobné pomery na strane otca, tento je stále evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, avšak na rozdiel od predchádzajúceho obdobia je preukázané, že jeho príjem nielenže dosahuje výšku 70 - 80,- eur mesačne, ale preukázané bolo i to, že v roku 2014 mu bolo matkou vyplatených 12.000,- eur, teda sumy, ktorou otec mohol disponovať na pravidelné plnenie si vyživovacej povinnosti i jeho živobytie. Pokiaľ ide o argumentáciu otca, že má problém primerane sa uplatniť na trhu práce, súd poukazuje na skutočnosť, že v dôsledku svojho nezodpovedného a protiprávneho konania sa sám pripravil o možnosť vykonávania primeraného zamestnania adekvátneho svojej odbornosti automechanika - šoféra, pretože mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá až na dobu 7 rokov. Taktiež súd konštatuje, že otec, podľa jeho vlastného vyjadrenia, sa nezaoberal riešením korekcie jeho zhoršeného videnia na blízko, s čím súvisí i negatívny dôsledok, ktorou bola opäť strata jeho zamestnania. Ďalší príjem by mohol otcovi plynúť, ak by za brigádnickú prácu požadoval peňažnú odmenu, a neprijímal by namiesto toho ponúkané alkoholické nápoje. Z vyjadrenia matky, ktoré otec nespochybňoval, a taktiež zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec má dlhodobé problémy s požívaním alkoholu, keď i z vyjadrenia matky otca pred zástupkyňou kolízneho opatrovníka vyplýva, že situácia je ťažko únosná.

Vzhľadom k tomu, že zníženie výživného by bolo v rozpore s primeraným vyjadrením proporcionality zárobkových možností a schopností otca na jednej strane, a potrieb maloletých detí na druhej strane, súd návrh otca, ako neopodstatnený, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zaistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.